

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

SOOVITUSED

NÕUKOGU SOOVITUS (EL) 2021/816,

20. mai 2021,

millega muudetakse soovitus (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja e ning artikli 292 esimest ja teist lauset,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 30. juunil 2020 vastu soovituse (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta ⁽¹⁾.
- (2) 2. veebruaril 2021 muutis nõukogu soovitus (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta, ⁽²⁾ et ajakohastada kriteeriume, mille alusel hinnatakse, kas mittehädavajalik reisimine kolmandatest riikidest on ohutu ja kas seda tuleks lubada.
- (3) Sama muudatusega kehtestati mehhanism, mille abil piirata SARS-CoV-2 viiruse probleemsete variantide levikut EL+ alal ⁽³⁾.
- (4) Sellest ajast saati on nii EL+ alal kui ka mitmes muus piirkonnas ja kolmandas riigis alustatud SARS-CoV-2 viiruse vastase massilise vaktsineerimise kampaaniate korraldamist.
- (5) 17. märtsil 2021 esitas komisjon kaks määruse ettepanekut, ⁽⁴⁾ et võtta kasutusele roheline digitõend, millega hõlbustatakse ohutut vaba liikumist ELis COVID-19 pandeemia ajal. ELi piires kinnitab roheline digitõend, et isik on COVID-19 vastu vaktsineeritud, tema COVID-19 testi tulemus on negatiivne või ta on COVID-19-st tervenunud. Ka edaspidi peavad liikmesriigid otsustama, millistest reisijatele kehtestatud rahvatervisepiirangutest saab loobuda, kuid nad peaksid piirangutest loobumist kohaldama mittediskrimineerivalt reisijate suhtes, kellel on roheline digitõend.
- (6) Vaktsineerimise mõju kohta on järjest rohkem teaduslikke nõuandeid ja empiirilisi tõendeid ning need kinnitavad järjekindlalt, et vaktsineerimine aitab nakkusahelat lõhkuda.

⁽¹⁾ Nõukogu 30. juuni 2020. aasta soovitus (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta (ELT L 208 I, 1.7.2020, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 2. veebruari 2021. aasta soovitus (EL) 2021/132, millega muudetakse soovitus (EL) 2020/912 Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise ajutise piiramise ja sellise piirangu võimaliku kaotamise kohta (ELT L 41, 4.2.2021, lk 1).

⁽³⁾ EL+ alasse kuuluvad kõik Schengeni liikmesriigid (sealhulgas Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia) ning neli Schengeni lepinguga ühinenud riiki. Sellesse kuulub ka Iirimaa, juhul kui ta otsustab rakendada sama meedet.

⁽⁴⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaktsineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (roheline digitõend) (COM(2021) 130 final), ja ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaktsineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik kolmandate riikide kodanike jaoks, kes viibivad või elavad COVID-19 pandeemia ajal seaduslikult mõne liikmesriigi territooriumil (roheline digitõend) (COM(2021) 140 final).

- (7) Tõendid viitavad sellele, et reisipiirangutest oleks võimalik teatavatel juhtudel ohutult loobuda isikute puhul, kes suudavad tõendada, et nad on saanud viimase soovitatava doosi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 726/2004⁽⁵⁾ alusel ELis heaks kiidetud COVID-19 vaktsiini, ning et sellistest piirangutest loobumine võib olla õigustatud ka siis, kui isik on vaktsineeritud COVID-19 vaktsiiniga, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.
- (8) Lapsed, keda vanuse tõttu COVID-19 vastu ei vaktsineerita, peaksid saama reisida koos vaktsineeritud vanematega tingimusel, et nad on kuni 72 tunni jooksul enne EL+ ala piiri ületamist teinud koroonaviiruse PCR testi, mille tulemus on negatiivne. Sellistel juhtudel võiksid liikmesriigid nõuda pärast saabumist lisatestimist.
- (9) Samas ei ole pea üldse uuringuid selle kohta, kas probleemsed variandid suudavad erinevate COVID-19 vaktsiinide tekitatud immuunvastust vältida. Seepärast tuleks kooskõlas ettevaatusprintsipiiga kehtestada nn hädapiduri-mehhanism, mis annab liikmesriikidele võimaluse võtta koordineeritud kiireloomulisi ja ajaliselt piiratud meetmeid, et reageerida kiiresti variandile, mis on tekkinud kolmandas riigis ja mis vajab eritähelepanu, eelkõige juhul, kui Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) on määranud selle jälgimist vajavaks variandiks. See hädapidur peaks võimaldama kehtestada asjakohaseid meetmeid, sealhulgas sisenemiskiiranguid, et takistada kõnealuse variandi sissetoomist EL+ alale ja selle levikut seal. Sellised meetmed tuleks nõukogus kiiresti koordineerida, et oleks võimalik kasutada ühist lähenemisviisi.
- (10) Riigi epidemioloogilise olukorra hindamisel tuleks võtta arvesse seda, kui kaugele on selles kolmandas riigis elanikkonna vaktsineerimisel viiruse vastu jõutud.
- (11) Kui rohelise digitoendi määrad on vastu võetud, annab see komisjoni rakendusaktiga aluse käsitada kolmandate riikide vaktsineerimistõendeid samaväärselt rohelise digitoendiga või väljastada selline tõend isikule, kes on vaktsineeritud kolmandas riigis. Selleks et tagada liikmesriikide koordineeritud lähenemisviisi ja hõlbustada kolmandatest riikidest reisijate edasireisimist EL+ alal, tuleks astuda samme nende sätete kohaldamise lihtsustamiseks. Selleks võiksid liikmesriigid kaaluda sellise portaali kasutuselevõtmist, kus EL+ alast väljaspool elav isik saaks taotleda talle kolmanda riigi väljastatud vaktsineerimistõendi tunnustamist usaldusväärse vaktsineerimistõendina ja/või rohelise digitoendi väljastamist.
- (12) Kui liikmesriigid aktsepteerivad vaktsineerimistõendit, et loobuda vaba liikumise piirangutest, mis on kehtestatud kooskõlas liidu õigusega COVID-19 leviku piiramiseks, nagu nõue jääda karantiini/eneseisolatsiooni või teha SARS-CoV-2 nakkuse test, peaksid nad põhimõtteliselt loobuma nendest nõuetest ka reisijatele, kes on kolmandate riikide elanikud ja kes on hiljemalt 14 päeva enne EL+ alale sisenemist saanud viimase soovitatava doosi COVID-19 vaktsiini, mis on heaks kiidetud ELis vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004. Liikmesriigid võivad samuti otsustada loobuda nendest piirangutest reisijate puhul, kes on saanud mõnda muud COVID-19 vaktsiini, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa. Kumbagi eeltoodust ei tohiks aga kohaldada juhul, kui liikmesriik kasutab nn hädapidurit. Kuni rohelise digitoendi määrad on vastu võetud ja neid on hakatud kohaldama ning kuni komisjon on vastu võtnud rakendusakti, et käsitada kolmandate riikide vaktsineerimistõendeid samaväärselt rohelise digitoendiga, peaks liikmesriikidel olema võimalik aktsepteerida riigisisese õiguse alusel kolmandate riikide vaktsineerimistõendeid, mis sisaldavad vähemalt miinimumandmeid, võttes arvesse suutlikkust kontrollida tõendi autentsust, kehtivust ja terviklust ning kõikide oluliste andmete olemasolu.
- (13) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva soovitusel vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades et käesolev soovitus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva soovitusel üle, kas ta rakendab seda.
- (14) Käesolev soovitus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ,⁽⁶⁾ seetõttu ei osale Iirimaa soovitusel vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaar-ravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa ravimiamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1).

⁽⁶⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- (15) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev soovitus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁷⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (16) Šveitsi puhul kujutab käesolev soovitus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁸⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁹⁾ artikliga 3.
- (17) Liechtensteini puhul kujutab käesolev soovitus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ ⁽¹⁰⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽¹¹⁾ artikliga 3.
- (18) Olenemata käesoleva soovitusel õiguslikust seisundist, mida on kirjeldatud põhjendustes 13–17, on Schengeni ala nõuetekohase toimimise huvides vajalik, et kõik liikmesriigid otsustaksid Euroopa Liitu mittehädavajaliku reisimise piirangute kaotamise üle koordineeritult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Soovitust (EL) 2020/912 muudetakse järgmiselt.

1. Punkti 2 esimese lõigu viies taane asendatakse järgmisega:

„– riigis esineva viiruse iseloom, eriti see, kas leitud on jälgimist vajavaid või probleemseid viirusevariante. Jälgimist vajavad viirusevariandid ja probleemsed viirusevariandid on tüved, mille on sellisena kindlaks määranud ECDC, tuginedes viiruse põhiomadustele, nagu levik, tõsidus ja võime immuunvastust vältida.“

2. Punkti 2 teises lõigus asendatakse arv „25“ arvuga „75“.

Punkti 2 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Testimise suhtarvu, positiivsete testitulemuste määra ning probleemseid ja jälgimist vajavaid viirusevariante käsitlevad andmed peaks esitama ECDC, tuginedes talle kättesaadavaks tehtud teabele. Selliseid andmeid võiks täiendada ELi delegatsioonide, WHO ja muude haigustõrjekeskuste esitatud andmetega, kui need on kättesaadavad, tuginedes samuti 11. juuni 2020. aasta teatisele lisatud kontrollnimekirjale.“

⁽⁷⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁸⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁹⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽¹⁰⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽¹¹⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

Punkti 2 lisatakse uus neljas lõik järgnevas sõnastuses:

„Lisaks punkti 2 esimeses lõigus osutatud teabele peaks ECDC avaldama kaardi, mis kajastab olukorda seoses probleemsete ja jälgimist vajavate viirusevariantidega kolmandates riikides, ning seda kaarti korrapäraselt ajakohastama.“

3. Punkti 6 muudetakse järgmiselt.

a) Esimese lõigu järele lisatakse järgmine lause:

„Peale selle peaks olema lubatud hädavajalik reisimine erikategooria reisijatele, kes täidavad olulist ülesannet või kelle reisimine on hädavajalik, nagu on osutatud II lisas.“

b) Endine lõige 3 jäetakse välja.

4. Punkti 6 järele lisatakse järgmine uus punkt 6a.

„6a. Ilma et see piiraks punkti 6 alapunktide a ja b kohaldamist, peaksid liikmesriigid, kui nad aktsepteerivad vaktsineerimistõendeid, et loobuda COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud reisipiirangutest, põhimõtteliselt tühistama ajutise piirangu ELi mittehädavajaliku reisimise suhtes nende kolmandatest riikidest pärit reisijate puhul, kes on hiljemalt 14 päeva enne EL+ alale sisenemist saanud viimase soovitatava doosi määruse (EÜ) nr 726/2004 kohaselt ELis lubatud COVID-19 vaktsiini.

Liikmesriigid võiksid kaotada ELi mittehädavajaliku reisimise ajutise piirangu ka nende reisijate puhul, kes on hiljemalt 14 päeva enne EL+ alale sisenemist saanud viimase soovitatava doosi COVID-19 vaktsiini, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.

Selleks peaks reisijatel, kes soovivad siseneda liikmesriiki mittehädavajaliku reisimise eesmärgil, olema kehtiv tõend COVID-19 vastu vaktsineerimise kohta. Liikmesriigid võivad aktsepteerida kolmandate riikide vaktsineerimistõendeid, mis sisaldavad vähemalt selliseid miinimumandmeid nagu isiku identifitseerimisandmed, vaktsiini tüüp ja vaktsiini manustamise kuupäev, kooskõlas siseriikliku õigusega, võttes arvesse vajadust kontrollida tõendi autentsust, kehtivust ja terviklust ning kõikide oluliste andmete olemasolu.

Kui liikmesriigid otsustavad kaotada piirangud reisijatele, kellel on kehtiv tõend COVID-19 vastu vaktsineerimise kohta, peaksid nad igal üksikjuhul eraldi võtma arvesse EL+ ala suhtes kohaldatavat vastastikkust.“

5. Punktis 7 lisatakse esimese lause algusesse sõnad „ilma et see piiraks punkti 6a kohaldamist“.

Punkti 7 kolmanda lõigu järele lisatakse järgmised uued lõigud, millest saab uus punkt 7a:

„Kui epidemioloogiline olukord kolmandas riigis või piirkonnas halveneb kiiresti ning eelkõige juhul, kui on leitud probleemne või jälgimist vajav variant, peaksid liikmesriigid erandkorras viivitamata kehtestama ajutise piirangu nende kolmandate riikide kodanike ELi reisimisele, kelle elukoht on kõnealune kolmas riik. Seda reisipiirangut ei tuleks kohaldada punkti 6 alapunktides a ja b osutatud isikute suhtes ning II lisa punktis i ja punktides iv–ix loetletud reisijate suhtes. Neid reisijaid tuleks siiski nõuetekohaselt ja korrapäraselt testida, sealhulgas enne reisi väljumist, nagu on ette nähtud punktis 7, ning nad peaksid jääma eneseisolatsiooni/karantiini isegi juhul, kui nad on saanud hiljemalt 14 päeva enne EL+ alale sisenemist viimase soovitatava doosi COVID-19 vaktsiini, mis on heaks kiidetud ELis vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004, või mõnda COVID-19 vaktsiini, mis on saanud WHO erakorralise kasutusloa.

Kui üks liikmesriik kohaldab selliseid piiranguid, peaksid nõukogu struktuuride raames kohtuvad liikmesriigid tihedas koostöös komisjoniga olukorra koordineeritult kiiresti uuesti läbi vaatama. Sellised piirangud tuleks läbi vaadata vähemalt iga kahe nädala tagant, võttes arvesse epidemioloogilise olukorra muutust.“

Punkti 7 neljas ja viies lõik viiakse üle punkti 7a järele ning nendest saavad uue punkti 7b esimene ja teine lõik.

Brüssel, 20. mai 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
A. SANTOS SILVA
